

Munich Personal RePEc Archive

**An empirical analysis of learning styles of
students from accounting majors in
International business school**

Georgieva, Daniela

International business school, Botevgrad

2017

Online at <https://mpra.ub.uni-muenchen.de/80094/>
MPRA Paper No. 80094, posted 10 Jul 2017 15:20 UTC

Международно Висше Бизнес Училище
International Business School

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА
МЕЖДУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ

**РАЗВИТИЕ НА ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА В
КОНТЕКСТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ
ИЗИСКВАНИЯ ЗА КАЧЕСТВО НА
ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ УСЛУГИ**

---

16 – 17 юни 2017
СОФИЯ

Рецензенти:

проф. д-р Руслан Пенчев

проф. д-р Манол Рибов

проф. д-р Божидар Гьошев

проф. д-р Теодора Георгиева

доц. д-р Миланка Славова

проф. д-р Теодора Георгиева, съставител, 2017
МВБУ, Ботевград
ISBN 978-954-9432-70-1 (CD)

ЕМПИРИЧЕН АНАЛИЗ НА СТИЛОВЕТЕ НА УЧЕНЕ НА СТУДЕНТИ ОТ СЧЕТОВОДНИТЕ СПЕЦИАЛНОСТИ В МВБУ

Гл.ас. д-р Даниела Георгиева,
Международно висше бизнес училище, Ботевград

AN EMPIRICAL ANALYSIS OF LEARNING STYLES OF STUDENTS FROM ACCOUNTING MAJORS IN INTERNATIONAL BUSINESS SCHOOL

Assist. Prof. Daniela Georgieva, PhD
International Business School, Botevgrad

***ABSTRACT:** The report presents data from a survey among students from undergraduate and graduate accounting majors in International business school. The aim of the study is to appraise David Kolb's learning style inventory by the use of a questionnaire based survey. For the analyses of the data SPSS, ver. 16.0/2007 and Microsoft Office Excel 2013 are used. As a result from the study a conclusion about the predominant learning style among the target group is made.*

***KEY WORDS:** learning style, accounting majors, David Kolb, learning efforts*

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Студентите, в качеството им на клиенти на висшите учебни заведения¹ се посочват за един от основните фактори, които оказват въздействие върху развитието на предлаганите от обучаващите организации услуги². През учебната 2015/2016 г. броят на записаните студенти³ във висшите учебни заведения в Р. България е с приблизително 6.6% по-малко отколкото записаните през учебната 2010/2011 г.⁴ От гледна точка на частните висши учебни заведения броят на записаните студенти за същия период е с приблизително 33% по-малко отколкото през учебната 2010/2011 г. Подобни данни биха могли да се обяснят с настъпилите през последните години негативни демографски промени. По-конкретно, през 2015 г. е отчетен отрицателен естествен прираст (-6.2 на 1 000 души)⁵, който се смята и за основен фактор, оказващ въздействие върху демографските процеси в страната ни⁶. Миграцията, и най-вече броят на изселилите се от Р. България лица е допълнителен фактор, оказващ влияние върху количеството на записаните във висши учебни заведения студенти. Във връзка с това през 2015 г. е отчетен отрицателен механичен прираст (- 4247 бр.) в страната ни по показателя „външна миграция⁷“. В резултат на предходното броят както на текущите, така и на потенциалните студенти в предлагащите висше образование институции намалява. В

¹ Въпреки, че авторът е наясно с теоретичните различия на термините „висше учебно заведение“, „обучаваща организация“, „университет“, „висше училище“ за целите на настоящата разработка те ще се използват с еднозначно значение. В допълнение еднозначно ще се тълкуват и понятията „студент“, „обучаем“ и „обучавано лице“, както и „преподавател“, „обучител“ и „обучаващ“.

² Тужаров, Х. 2009. Характерни особености на ВУЗ.

³ В обхвата на записаните студенти попадат лице, които са записали в: Образователно-квалификационна степен "професионален бакалавър" (МСКО-6); Образователно-квалификационна степен "бакалавър" (МСКО-6); Образователно-квалификационна степен "магистър" (МСКО-7); Образователна и научна степен "доктор" (МСКО-8).

⁴ Записани учащи по степени на международната стандартна класификация на образованието (МСКО 2011), НСИ, 2017 г.

⁵ Population and population change statistics, Eurostat, available at: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Population_and_population_change_statistics, last opened on 14.03.2017.

⁶ Contribution of natural change and net migration (and statistical adjustment) to population change, 2015, Eurostat (demo_gind), 2017.

⁷ В показателя са включени само лицата, които са декларирали пред административните власти в България промяна на настоящия си адрес от страната в чужбина и от чужбина в страната.

допълнение, прогнозите на Националния статистически институт (НСИ) са, че през 2070 г. в сравнение с 2015 г. населението на България ще е намаляло с приблизително 23%⁸. Подобни данни биха могли да се тълкуват и като предпоставка за дългосрочно количествено намаляване на обучаваните лица в учебните заведения като цяло. Наличието на предходно описания проблем, предопределя необходимостта от промени в стратегическите цели на предлагащите образователни услуги организации. По-конкретно, част от приоритетните цели и задачи на висшите учебни заведения следва да бъдат насочени към запазване на пазарни позиции и прилагане на подходящи политики и практики, съответстващи на намаляващия брой на населението. Като се присъединяваме към мнението на Т. Георгиева⁹ и Ц. Илиев¹⁰, смятаме че основната цел на висшите учебни заведения следва да е насочена към повишаване на качеството на учебния процес. Един от механизмите за постигане на качествено образование е на база индивидуализация и диференциация в обучението¹¹. В контекста на предходното учебното съдържание и използваните педагогически методи и техники следва да са подходящи за целите на оптималното усвояване на учебния материал от всяко обучавано лице.

Смята се, че счетоводството е „интровертна, анти-социална, методична, систематична и най-вече скучна професия“¹². Подобно твърдение, по същество би имало негативен ефект върху мотивацията и нагласите на студентите при усвояване на учебния материал. В контекста на предходното, преподавателите и използваната от тях методика за предаване на учебното съдържание оказват съществено въздействие върху усвояемостта на знанието и повишаване на качеството на обучението¹³. За целите на оптималното усвояване на учебния материал, базирано на идеята за индивидуализация и диференциация, е подходящо при изготвяне на учебното съдържание и определяне на педагогическите методи и техники в счетоводните дисциплини, да се взема предвид и стила на учене на обучаемите лица¹⁴.

Цел на настоящата разработка е да се апробира предложеният от Дейвид Колб инструментариум за определяне преобладаващия стил на учене, който студентите от счетоводните специалности в Международно висше бизнес училище притежават. Основен обект на изследване са студенти, обучавани в бакалавърски и магистърски програми по счетоводство. За целите на изследването е използвана анкетна карта, която съдържа твърдения, на основата на които да се определи стила на учене на обучаемите.

⁸ Прогноза за населението на България по пол и възраст. II вариант (относително ускоряване - При този вариант се предполага, че демографското развитие ще протича при благоприятни социално-икономически процеси в страната), НСИ, 2017.

⁹ Георгиева, Т. 2011. Иновационна екосистема на висшето образование в България, Висшето образование в България и стратегия „Европа 2020“, МВБУ: 62-63.

¹⁰ Илиев, Ц. 2016. Дистанционната форма на обучение - възможност за адаптиране на образователната система към новите икономически реалности, Съвременното дистанционно обучение: тенденции, политики и добри практики, МВБУ: 105 - 106.

¹¹ Енгелс-Критидис, Р. 2015. Значимостта на индивидуализацията и диференциацията за постигане на образователен напредък при деца от първа и четвърта група в детската градина // Списание на Софийския университет за образователни изследвания, 2015/1: с.17; Колишев, Н. 2014. Индивидуализация и диференциация на обучението, „Захарий Стоянов“, С.; Радев, П. и кол. 2007. Педагогика, „Хермес“, Пловдив: с. 509.

¹² Fallatah, A., Talha, M. 2009. Assessing The Characteristics of Accounting Students // The journal of applied business research, vol.25, № 4: p.67.

¹³ Lloyd, C. Augustus, A. 2009. Teaching Elementary Accounting to Non-Accounting Majors // American Journal of Business Education, Vol. 2, № 2: p.23.

¹⁴ Георгиева, Д. 2016. Възможности за използването на интерактивни методи на обучение по счетоводните дисциплини, преподавани във висшите учебни заведения, Съвременното дистанционно обучение: тенденции, политики и добри практики, МВБУ: с. 491.

Основна задача, която си поставя авторът е да се посочи преобладаващия стил на учене на студентите в счетоводните дисциплини в МВБУ. Във връзка с предходното авторът на разработката не цели да изведе основния стил на учене на всички студенти по счетоводство, а само да определи този, който е преобладаващ сред обучаваните в учебното заведение лица през учебната 2016/2017 г. В допълнение, анкетната карта е разпространена само сред студенти в редовна и задочна форма на обучение - осми семестър бакалаври и трети семестър магистри. Целевата група са студенти, които успешно са преминали през базовите курсове на обучението си по счетоводство и са запознати със счетоводната теория и терминология.

II. МЕТОДИКА НА ПРОУЧВАНЕТО

За целите на настоящата разработка проучването е осъществено по метода на стандартизираното допитване. Използвана е анкетна карта, изготвена от две групи въпроси. Първата група съдържа въпроси, целящи определянето на профила на респондентите. По-конкретно - техният пол, специалност, форма на обучение и предишен опит в областта на счетоводството. Втората група въпроси се състои от твърдения, на които студентите следва да отговорят само с „да“ и „не“. Периодът на анкетното събиране на данни обхваща месеците декември 2016 г. - април 2017 г. В проучването са взели участие общо 105 респондента, като подборът е направен на случаен принцип по метода на отзовалите се.

С оглед гарантиране на достоверността на отговорите проведените анкети са онлайн, индивидуални и не са анонимни. За анализа на данните са използвани програмите – SPSS, ver. 16.0/2007 г, както и Microsoft Office Excel 2013. Резултатите от обработката на анкетните карти са получени на базата на методите на математическата статистика. Изследването на статистически връзки и зависимости е направено на база Хи квадрат – анализ (χ^2), като за коефициент на контингенция е избран коефициентът на Крамер (V).

III. АНАЛИЗ НА ОТГОВОРИТЕ НА РЕСПОНДЕНТИТЕ

A. ПРОФИЛ НА РЕСПОНДЕНТИТЕ

В социално-демографско отношение 91.4% от анкетираните са от женски пол, а 8.6% са от мъжки. От взелите участие в проучването лица 51.4% се обучават в бакалавърска програма „Счетоводство и контрол“, задочна форма на обучение¹⁵, а 48.6% - в магистърска програма „Счетоводство и одитинг“, задочна форма на обучение. Най-голям е дялът на респондентите (62.9%), които не притежават предходна образователна степен в областта на счетоводството. От гледна точка на придобития от анкетираните професионален опит в областта на счетоводството данните са показателни за това, че 31.4% от отзовалите се имат стаж над 5 години, 14.3% имат стаж между 1 и 3 години, а 54.3% - не притежават професионален опит в сферата на счетоводната отчетност.

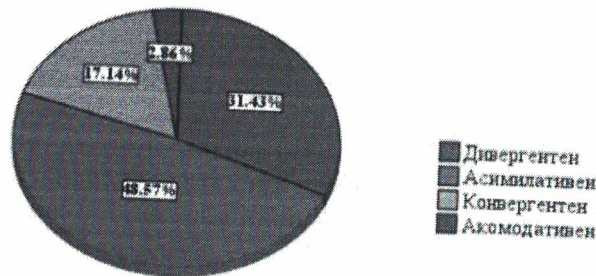
B. АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

На база събраните данни от втората група анкетни въпроси може да се направи заключение, че по-голямата част (близо 48.6%) от респондентите притежават асимилативен стил на учене (виж фиг.1). За асимилативния стил на учене е характерно възприемането на данни чрез абстрактно концептуализиране и обработката на

---

¹⁵ От отзовалите се в проучването лица само един се обучава в бакалавърска програма „Счетоводство и контрол“, редовна форма на обучение. Поради ниската степен на участие в проучването на студенти в редовна форма на обучение за целите на анализа техните отговори не бяха включени в базата данни. В тази връзка последващите анализи и съждения са само за студенти в бакалавърска и магистърска програма, задочна форма на обучение.

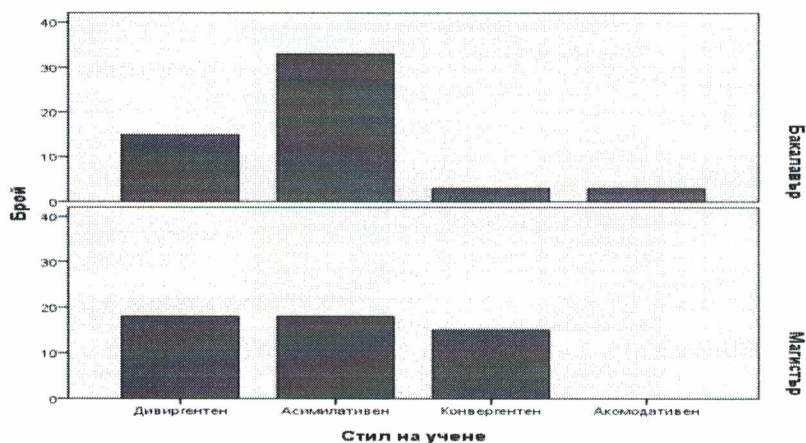
предадената информация на базата на рефлексивно наблюдение. Сравнително голям е и дялът на респондентите (близо 31.4%), които имат дивергентен стил на учене. Дивергентният стил е свързан с възприемането на информация чрез конкретен опит и обработката на данните на базата на рефлексивно наблюдение. В този контекст основната част от участващите в проучването лица възприемат информацията на основата на визуализация и наблюдение. За останалата част от анкетираните, данните сочат, че близо 17.1% имат конвергентен стил на учене, а близо 2.9% - акомодативен.

Фиг. 1. Разпределение на стиловете на учене между участващите в проучването студенти Източник: собствени изчисления, n=105

От гледна точка на разпределението на стиловете на учене между програмите в които се обучават лицата (бакалавърски и магистърски) следва да се отбележи, че голямата част от студентите (65%), взели участие в проучването и притежаващи преобладаващия асимилативен стил на учене са бакалаври. Коренно противоположна е тенденцията относно дивергентния стил на учене, който е характерен в по-голяма степен за магистрите (55% от общия брой на дивергентите), отколкото за бакалаврите (45% от общия брой на дивергентите). Студентите, които имат акомодативен стил на учене са представители само на бакалавърските програми, докато притежаващите конвергентен стил на учене са предимно магистри (83% от всички конвергенти) (виж фиг 2). Следва да се отбележи, че на база анализ на събраните данни е отчетена слаба статистическа зависимост между стила на учене на взелите участие в проучването студенти и степента за която те се обучават (Cramer's V: 0.284, $p < 0.05$) (виж фиг. 3). Между стила на учене на обучаемите и наличието на предходен професионален опит в сферата на счетоводството няма статистически значима връзка (Cramer's V: 0.184, $p > 0.05$). Подобни са резултатите и при анализ на статистическата връзка между стила на учене на обучаемите и наличието на предходна образователна квалификация по счетоводство (Cramer's V: 0.157, $p > 0.05$).

Фиг. 2. Разпределение на стиловете на учене на участващите в проучването студенти спрямо програмата, в която се обучават, бр.
Източник: собствени изчисления, n=105

Learning style * Educational program Crosstabulation

Count		Educational program		
		Bachelor	Masters	Total
Learning style	Diverging (CE/RO)	15	18	33
	Assimilating (AC/RO)	33	18	51
	Converging (AC/AE)	6	15	21
Total		54	51	105

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	8.463 ^a	2	.015
Likelihood Ratio	8.650	2	.013
Linear-by-Linear Association	.603	1	.438
N of Valid Cases	105		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 10.20

Symmetric Measures

	Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	.284
	Cramer's V	.284
N of Valid Cases		105

Източник: собствени изчисления, n=105

Фиг. 3. Резултати от Хи квадрат – анализ (χ^2) при изследване статистическа връзка между стиловете на учене на участващите в проучването студенти и степента за която се обучават.

IV. ДИСКУСИЯ

На база изведените данни от проучването могат да се поставят следните дискуссионни въпроси:

1. В каква степен стилът на учене на студентите по счетоводство в МВБУ се доближава до преобладаващия стил, посочен от автори, провели еднотипно с настоящето изследване?

2. Как можем да интерпретираме връзката между степента за която се обучават студентите по счетоводство и стила на учене на обучаемите в МВБУ?

По първия поставен дискуссионен въпрос в специализираната литература няма единомислие относно преобладаващия стил на учене на студентите в счетоводните

специалности. Някои автори¹⁶ са на мнение, че по-голямата част от студентите са конвергенти, докато други¹⁷ - че те са асимилатори. Данните от проведеното проучване сред студентите на МВБУ са показателни, че за анализирания период преобладаващ е асимилативния стил на учене сред бакалаврите и дивергентния сред магистрите. Наличието на подобни разминавания в данните между настоящето и предходни проучвания може да се обясни с влиянието на фактори като:

- межкултурни и социално-демографски различия между участващите в проучванията лица;
- различия в образователната система на макроравнище, в държавите където са се извършили проучванията;
- различия в образователната политика и вида на учебните заведения (държавни, частни), данните на чиито студенти са били анализирани;
- технологично и иновационно развитие по място и години на проучването;
- разлики в периодите на извършване на емпиричните проучвания.

Вторият дискуссионен въпрос се основава на хипотезата, че на база статистическия анализ на получените от проучването данни върху стила на учене на респондентите влияние оказват не притежаваните от лицата знания и умения в сферата на счетоводството, а степента за която се обучават. Различните степени на обучение се характеризират с различно ниво на натоварване. Учебната натовареност по същество е един от факторите, оказващ въздействие върху саморегулираното учене¹⁸. Усилията и мотивацията на студентите при процеса на самоподготовка, задълбочено осмисляне на постигнатите резултати и стратегическо управление на времето и ресурсите, определя отношението им към учебната натовареност по време на тяхното обучение¹⁹. Според Б. Гьошев²⁰ при магистрите задочна форма на обучение в МВБУ натоварването и трудността при подготовката е по-малка в сравнение с бакалавърските програми. Въпреки това, усилията, които магистрите полагат са по-обхватни и включват лично, професионално, научно и практическо усъвършенстване. За студентите, обучавани в бакалавърски програми, задочна форма на обучение трудността на учебния материал и натоварването са по-малки отколкото усилията, които полагат за възприемане на знанията. В тази връзка усилията им приоритетно са насочени към усвояване на теоретични знания и концепции, които са и основа за последващото им професионално, научно и практическо усъвършенстване в магистърските програми. Количеството усилия, които полагат студентите, обучавани в счетоводните специалности се свързва с методологията на учебния процес, по-конкретно с факта, че те предимно разчитат на самостоятелна подготовка. Лекционният материал, домашните упражнения и изпитите

¹⁶ Collins, H, Milliron, C.. 1987, A Measure of Professional Accountants' Learning Style // Issues in Accounting Education (Fall): pp. 193-206; Baker, E., Simon, R., Bazeli, P. 1986. An Assessment of Learning Style Preferences of Accounting Majors// Issues in Accounting Education (spring): pp. 1-23; Novin, A.M., Arjomand, L.H., Jourdan, L. 2003. An investigation into the preferred learning style of accounting, management, marketing and general business majors // Teaching & Learning , Vol. 18(1): p.26 – 27.

¹⁷ Jenkins. H, Joyce, H. 1991, Learning Style Preference and the Prospective Accounting: Are there gender differences?, The Women CPA: pp. 46-47.

¹⁸ Янкулова, Йо., Психологически измерения на саморегулираното учене в академична среда, онлайн достъпно на адрес: <http://rhetoric.bg/%D0%B9%D0%BE%D0%B0%D0%BD%D0%B0-%D1%8F%D0%BD%D0%BA%D1%83%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%B8%D0%B7%D0%BC%D0%B5%D1%80>, последно посещение на 21.04.2017

¹⁹ Пак там.

²⁰ Гьошев Б., М. Велева. 2009. Студентската оценка за повишаване качеството на обучението, МВБУ: с.118.

са силно интегрирани в счетоводните дисциплини, като студентите отделят по-малко внимание на информацията в учебната литература²¹.

Според S. Clark и C. Latshaw²² съществуващата взаимовръзка между стила на учене и стила на преподаване е специфична за всяка учебна дисциплина, като за счетоводните курсове тя е по-силна. В контекста на предходното не е без значение „кой“ към „кого“ следва да приспособи стила си на учене/преподаване – студент към преподавател или преподавател към студент? Изследванията в областта сочат, че в счетоводните дисциплини преподавателите структурират учебните занятия в съответствие с техния собствен стил на учене²³. В тази връзка въвеждането на разнообразни техники за обучение, които са насочени към различните стилове на учене на студентите може да се разглежда и в негативен аспект. По-конкретно, използването на образователни методи, които не са изцяло познати на преподавателите или са далечни от стила им на обучение, може да влоши качеството на преподаване. Съществуването на множество техники и методи на обучение допълнително затруднява избора на най-подходящи за студентите и същевременно разбираеми за преподавателя. Въпреки това, усъвършенстването на методологията на представяне на лекционното съдържание е отговорност на всеки учител. В специализираната литература се защитава тезата, че при дистанционната форма на обучение съществува значима връзка между стила на учене на студентите и техните финални резултати (оценки)²⁴. В тази връзка може да се твърди, че определянето на стила на учене на студентите има съществено значение за целите на учебния процес в дистанционна форма на обучение. Също така чрез използване на предимствата и техническите възможности на дистанционното обучение²⁵ би могло да се подпомогне въвеждането на различни педагогически техники, съобразени със стила на учене на студентите, най-вече в случаите, когато няма или съществува слаба пряка връзка между обучаем и учител. Следва да се отбележи, че на база проучвания в областта се застъпва и становището, че чрез осъзнаване на индивидуалния си стил на учене обучаваните лица могат да се адаптират към други алтернативни стилове²⁶. Следователно, студентите могат да преминат от един стил на учене към друг, съответно от един подход за възприемане на знанието към друг в случаите когато са наясно какъв е стила им на учене. Подобна теза би могла да се използва от преподавателите за целите на оптималното структуриране на учебното съдържание, но чак след обстоен анализ на: отделните стилове на учене; характерните черти на притежаващите ги лица; момента, от който студентите могат да преминат от един стил на учене към друг (още в началото на обучението им или след придобиване на подходящи теоретични знания?); преимуществата и отрицателните черти на основните техники за обучение; продължителността на учебния процес.

---

²¹ Latshaw, C. 2012. Effects of Learning Styles/Teaching Styles and Effort on Performance in Accounting and Marketing Courses // World Journal of Management, Vol. 4 (1): p. 78.

²² Ibid, p. 78.

²³ Ibid, p.78.

²⁴ Battalio, J. 2009. Success in Distance Education: Do Learning Styles and Multiple Formats Matter? The American journal of Distance Education, 23: p.83.

²⁵ За повече подробности виж: Борисова, Л. 2016. Необходимост и тенденции в дистанционното обучение, Съвременното дистанционно обучение: тенденции, политики и добри практики, МВБУ: 76 – 84.

²⁶ Bhagat A., Vyas, R, Singh, T. 2015. Students awareness of learning styles and their perceptions to a mixed method approach for learning // Int J Appl Basic Med Res. 2015 Aug; 5(Suppl 1): S58–S65, online available on: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4552069/>, last open on 23.04.2017.

V. ИЗВОДИ

Резултатите от учебния процес по счетоводство са в пряка връзка с методологията на преподаване и структурата на учебното съдържание, което следва да е насочено към стимулиране индивидуалните усилия на студентите, най-вече в случаите на нетрадиционно (дистанционно) обучение. В основата си идеята за индивидуализация и диференциация в обучението е насочена към обучаемия, което предполага, че и използваните техники и методи на преподаване ще са насочени към индивида и стимулиране на неговите усилия. Усилията на студентите в счетоводните специалности зависят както от степента за която се обучават, така и от формата на обучение. Предходното налага да бъде изготвена отделна методология на предаване на учебното съдържание по счетоводство за всяка степен и форма на обучение. С цел подпомагане на този процес е полезно да се използва инструментариум за определяне на стила на учене на студентите. Може да се твърди, че няма единен стил на учене сред обучаваните в счетоводните дисциплини. Във връзка с това е подходящо стила на учене да се определя за всеки курс и степен поотделно. Подобна идея може да бъде осъществена с помощта на новите технологии и използването на онлайн образователни платформи. Това би намалило негативния ефект от въвеждането на непознати и многообразни техники на предаване на учебната информация, като същевременно се обхващат преобладаващия стил на учене на студентите за съответния курс и година на обучение. Предходното основно зависи от фактори като: административни възможности на висшето учебно заведение, мениджърски нагласи, технологични компетенции и мотивация от страна на преподавателите.

ЛИТЕРАТУРА

- Борисова, Л. 2016. Необходимост и тенденции в дистанционното обучение, Съвременното дистанционно обучение: тенденции, политики и добри практики, МВБУ: 76
- Георгиева, Д. 2016. Възможности за използването на интерактивни методи на обучение по счетоводните дисциплини, преподавани във висшите учебни заведения, Съвременното дистанционно обучение: тенденции, политики и добри практики, МВБУ
- Георгиева, Т. 2011. Иновационна екосистема на висшето образование в България, Висшето образование в България и стратегия „Европа 2020”, МВБУ
- Гъшев Б., М. Велева. 2009. Студентската оценка за повишаване качеството на обучението, МВБУ
- Енгелс-Критидис, Р. 2015. Значимостта на индивидуализацията и диференциацията за постигане на образователен напредък при деца от първа и четвърта група в детската градина // Списание на Софийския университет за образователни изследвания, 2015/1
- Записани учаци по степени на международната стандартна класификация на образованието (МСКО 2011), НСИ, 2017 г., онлайн достъпно на: <http://www.nsi.bg/bg/content/>, последно посещение на 24.02.2017
- Илиев, Ц. 2016. Дистанционната форма на обучение - възможност за адаптиране на образователната система към новите икономически реалности, Съвременното дистанционно обучение: тенденции, политики и добри практики, МВБУ: 102
- Колишев, Н. 2014. Индивидуализация и диференциация на обучението, „Захарий Стоянов”, С.
- Пенчев, Р. 2011. Моделите основани на компетенции – мода или необходимост, Висшето образование в България и стратегия „Европа 2020”, МВБУ
- Прогноза за населението на България по пол и възраст, II вариант (относително ускоряване - При този вариант се предполага, че демографското развитие ще протича

при благоприятни социално-икономически процеси в страната), НСИ, 2017 г., онлайн достъпно на: <http://www.nsi.bg/bg/content/>, последно посещение на 24.04.2017

Радев, П. и кол. 2007. Педагогика, „Хермес”, Пловдив

Тужаров, Х. 2009, Характерни особености на ВУЗ

Янкулова, Йо., Психологически измерения на саморегулираното учене в академична среда, онлайн достъпно на адрес: <http://rhetoric.bg/>, последно посещение на 21.04.2017

Baker, E., Simon, R., Bazeli, P. 1986. An Assessment of Learning Style Preferences of Accounting Majors// Issues in Accounting Education (spring)

Battalio, J. 2009. Success in Distance Education: Do Learning Styles and Multiple Formats Matter? The American journal of Distance Education, 23: 71–87

Bhagat A., Vyas, R, Singh, T. 2015. Students awareness of learning styles and their perceptions to a mixed method approach for learning // Int J Appl Basic Med Res. 2015 Aug; 5(Suppl 1): S58–S65, online available at: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4552069/>, last open on 23.04.2017

Collins, H, Milliron, C.. 1987, A Measure of Professional Accountants' Learning Style // Issues in Accounting Education (Fall)

Contribution of natural change and net migration (and statistical adjustment) to population change, online available at http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Population_and_population_change_statistics, last opened on 14.03.2017.

Fallatah, A., Talha, M. 2009. Assessing The Characteristics of Accounting Students // The journal of applied business research, vol.25, № 4

Jenkins. H, Joyce, H. 1991, Learning Style Preference and the Prospective Accounting: Are there gender differences?, The Women CPA

Latshaw, C. 2012. Effects of Learning Styles/Teaching Styles and Effort on Performance in Accounting and Marketing Courses // World Journal of Management, Vol. 4 (1)

Lloyd, C, Augustus, A. 2009. Teaching Elementary Accounting to Non-Accounting Majors // American Journal of Business Education, Vol. 2, № 2:

Novin, A.M., Arjomand, L.H., Jourdan, L. 2003. An investigation into the preferred learning style of accounting, management, marketing and general business majors // Teaching & Learning , Vol. 18(1)

Population and population change statistics, Eurostat, available at: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Population_and_population_change_statistics, last opened on 14.03.2017.